

OBSAH

1 Úvod	9
1.1 Urgentní život zachraňující výkony	11
1.1.1 Zajištění průchodnosti dýchacích cest	11
1.1.2 Cizí těleso v dýchacích cestách	12
1.1.3 Zajištění volných dýchacích cest s pomůckami	13
1.2 Nová metodická doporučení KPR (přehled změn)	16
1.2.1 Postupy KPR prováděné laiky	16
1.2.2 Postupy KPR prováděné zdravotníky	17
1.2.3 Základní postupy kardiopulmonální resuscitace u dětí	20
2 Systémové komplikace stomatologického ošetření	21
2.1 Oběhové komplikace	21
2.1.1 Vazovagální synkopa	21
2.1.2 Akutní záchvat anginy pectoris	22
2.1.3 Akutní infarkt myokardu	23
2.1.4 Náhlá srdeční zástava	25
2.1.5 Hypertenzní krize	26
2.1.6 Plicní embolie	27
2.1.7 Plicní edém	29
2.1.8 Maligní arytmie	31
2.2 Respirační komplikace	33
2.2.1 Asthma bronchiale	33
2.2.2 Dušení při aspiraci	34
2.2.3 Hyperventilační křeče	36
2.2.4 Akutní exacerbace chronické obstrukční bronchopulmonální choroby (CHOPN)	37
2.3 Neurologické poruchy	39
2.3.1 Epileptický záchvat (nakupení záchvatů – status epilepticus)	39
2.3.2 Tranzitorní ischemická ataka	41
2.3.3 Intracerebrální krvácení	42
2.3.4 Tetanie	44
2.3.5 Myasthenia gravis	45
2.3.6 Hysterie	46
2.4 Akutní stavy v diabetologii	48
2.4.1 Hypoglykemie	48
2.4.2 Hyperglykemie	50
2.5 Akutní stavy v endokrinologii	52
2.5.1 Tyreotoxická krize	52
2.5.2 Myxedémové kóma	53
2.5.3 Addisonská krize	54

2.6	Alergická a anafylaktická reakce	56
2.6.1	Alergická reakce	56
2.6.2	Anafylaktický šok	58
2.7	Intoxikace	60
2.7.1	Toxický účinek léků	60
2.7.2	Intoxikace etanolem	65
2.7.3	Drogová závislost	66
3	Neodkladná opatření při komplikacích stomatologického ošetření	71
3.1	Injekční anestezie	71
3.1.1	Systémové komplikace injekční anestezie	72
3.1.2	Místní komplikace injekční anestezie	73
3.2	Extrakční a poextrakční komplikace	75
3.2.1	Komplikace při extrakci	75
3.2.2	Komplikace po extrakci zubu	80
4	Orofaciální traumatologie	83
4.1	Dentální traumatologie	83
4.1.1	Poranění zubů	83
4.1.2	Ošetření subluxeovaných nebo luxovaných zubů	84
4.1.3	Možnosti dlahování frangovaných, subluxeovaných nebo replantovaných zubů v rámci první pomoci	85
4.2	Zlomeniny alveolárního výběžku	86
4.3	Zlomeniny čelistí	86
4.3.1	Zlomeniny dolní čelisti	87
4.3.2	Zlomeniny skeletu střední třetiny obličeje	88
5	Kolemčelistní záněty	89
5.1	Záněty s šířením do ústní předsíně	90
5.1.1	Subperiostální, submukózní absces	90
5.1.2	Parodontální absces	90
5.1.3	Nejčastější chyby při ošetřování odontogenních abscesů	91
5.2	Zánětlivé procesy s propagací do kolemčelistních prostorů	91
5.2.1	Kolemčelistní záněty v oblasti dolní čelisti	92
5.2.2	Kolemčelistní záněty v oblasti horní čelisti	95
5.3	Obtížné prořezávání třetího dolního moláru (dentitio difficilis)	96
5.4	Odontogenní zánět čelistní dutiny	97
5.5	Akutní hnisavé záněty velkých slinných žláz	98
5.6	Akutní ulcerózní gingivitida	99
6	Neuralgie trigeminu	100
7	Akutní onemocnění čelistního kloubu	101
7.1	Bolest v temporomandibulárním kloubu	101
7.2	Luxace temporomandibulárního kloubu	103

8 Stomatologické ošetření nemocných s hemokoagulačními poruchami	104
8.1 Příprava pacienta před stomatochirurgickým výkonem	105
8.2 Možnosti stavění krvácení z extrakční rány, profylaxe poextrakčního krvácení	105
8.3 Praktický postup u jednotlivých typů koagulačních poruch	106
8.3.1 Hemoragické diatézy s poruchou cévní složky	106
8.3.2 Trombocytopatie	106
8.3.3 Vrozené koagulační poruchy	106
8.3.4 Medikamentózně navozené koagulační poruchy	107
9 Stomatochirurgické výkony u nemocných léčených kortikosteroidy	111
10 Antibiotika ve stomatologické praxi	113
10.1 Terapeutické podání antibiotik	113
10.2 Profylaktické podání antibiotik	113
10.3 Volba vhodného antibiotika	115
10.4 Přehled antibiotik, nejčastěji užívaných ve stomatologické praxi	116
10.4.1 Perorální peniciliny	116
10.4.2 Širokospektré peniciliny s inhibitory beta-laktamázy	116
10.4.3 Cefalosporiny	117
10.4.4 Makrolidy	117
10.4.5 Linkosamidy	118
10.4.6 Tetracykliny	118
10.5 Volba antibiotik u pacientů se zdravotním rizikem	119
10.6 Antibiotika a lékové interakce	119
11 Rizika ohrožení infekčními chorobami ve stomatologické ordinaci	120
11.1 Rizika respiračních infekcí ve stomatologické praxi	120
11.2 Rizika kontaktních infekcí ve stomatologické praxi	121
12 Hodnoty základních laboratorních vyšetření a jejich interpretace	123
13 Doporučené vybavení ordinace zubního lékaře léky a pomůckami pro první pomoc	126
Abecední seznam použitých zkratk	127
Literatura	128
Rejstřík	129